

imeli, ali pravejše: take so nam na jezikovo mejo postavljali, da so nam narodnost dušili. Ravno na osvetek sv. Lovrenca sva ondi bila; ljudje, s katerimi sva govorila, so naji večidel razumeli; menda jih je več bilo iz družih krajev. S te višine se lepo vidi Zeleni travnik (sedaj nemški „Wies“) in Ivnik na radelnovem podnožji. V Ivniku (iz iva ali iba, odtod „Eibiswald“ po pravi ali krivi prestavi), prece snažnem tergu, ki je leta 1854 pogorel in sedaj se prenareja, so ljudje prijazni, pohlevni in pošteni, ne ovajaje nikakega napuha in prederznosti, kakor kde indi, ljubeznjivi so tudi gosp. uredniki v premožišču in cesarski kovačnici, kjer para kladivo vzdiguje kujé in zdeluje iz grodlja rabljivo železo. Tù memo teče potok Sagava, odkod tudi dol ima ime Sagavski dol; glagol sagati šče pri nas poznamo in govorimo: „plamen saga“, to je, iskre razkraplje, potem tudi pomeni viti se; v ta potok se steka jarek Volgica, nemški Vugitz. Po totih krajih šče vse mergoli slovenskih krajnih in mestnih imen, kakor na gornjem Štírskem. Služebništva se šče tù tudi nekoliko slovenskega nahaja.

Armež je prav čeden terg, kjer se za jako malo ceno v gostivnici obeduje, češ, da se tode železna kača ne vije, pa v drugih krajih tudi ne, kjer je velika dragina. Tù se zdaj že samo vsak Marijin praznik slovenski propoveda; pred več leti se je šče vsako mlado nedeljo po našem tudi Božja beseda razlagala; blagovestje se vsako nedeljo in praznik pri poznem opravilu tudi slovenski prebira. Po sedanjih naredbah sodé mora tudi to v kratkem minuti. Po remšnikovem robu šče je v toti fari nekaj Slovincov ter več družine. Potok Pesnica bistro v Jagovo hiti; ta Pesnica je ravno nasprotna oni, ki dole po Slovenskih goricah opolinava, malo niže Luč je razvodje med murinim in dravinim koritom. Moj nekdašnji součenec, ki tù že več let kaplanuje, mi je pravil, da izperva skoro ni mogel teh ljudi slovenski govorečih razumeti. Kako pa je to mogoče? „Vidiš prijatelj, mi je djal, zapustivši graško semenišče sem se zmiraj po Nemškem klatil, in tako se beseda spozabi.“ „Za Božji čas! kako pa? Vsej smo se v bogoslovnici nekoliko vadili; vse med saboj se po domače pogovarjali, „Novice“ si prebiral, in šče menda jih do denešnjega dne nisi zapustil?“ Lice ga je ovadilo, da v poslednjem oziru ni tako. Žalostno je, da nekteri možje in gospodje svete domače reči in dom vnemar puščajo! Pri bčelah, ptičih in drugih živalih tega ne nahajaš, človek pa bi hotel nehvaležnejši biti materi, ki ga je pod svojim sercom nosila, in zemlji, kjer je beli svet zagledal! Vsej vem obilo naših tovaršev, ki deluje in služé po drugih krajinah šče vendar naši ostanejo. (Dal. sl.)

Nove slovenske bukve.

Drobtinice za leto 1859 in 1860. Učiteljem in učencem, starišem in otrokom v poduk in kratek čas. Na svetlo dal M. Stojan, brašlovski dekan, v pripomoč lavantinskemu seminišču. Natisnil v Gradcu Jož. A. Kienreich.

Kar je za lansko leto zaostalo, se podaja sedaj ob enem z letošnjim letom. Kako se je to zgodilo, z lepo besedo razlagajo slavni starašina — kdo jih ne pozná, da so mili naš knez in škof Slomšek — takole: „Se trikrat preseliti je enkrat pogoréti. Taka bi se bila skoraj tudi našim „Drobtinicom“ zgodila. Začele v Gradcu, so se v Celje preselile, iz Celja v Celovec prestavile, in o preselevanju lavantinskega sedeža v Marburg so se „Drobtinice“ toliko pozamudile, da jim je za leto verzel ostala, ktero zgraditi smo tako dolgo odlagali, da se nam je clo novo leto 1860 postaralo. Da bi nam ne pogorelo, naj veljá enkrat za dvakrat!“

Dobro došle, da ste le prišle!

Letošnje „Drobtinice“ so 14. letnik, od konca do kraja polne tistega pobožnega duha, ki je navdajal vse poprejšne

tečaje. V peterih različnih predalčkih je nakupičeno spet za poduk in kratek čas našemu slovenskemu ljudstvu dokaj lepega blaga, ki so ga naš stari slovenski prijatelj gospod tehant Stojan marljivo v red djali. Kteri sostavek je bolji memo drugega, naj si izberó bravci sami; temu se bo prikupilo to, unemu uno. Kar se pa tiče slovenske besede, so slavni gosp. starašina spet pokazali, da jih v preprosti domači besedi malokdo doseže, nihče ne preseže.

In tako srečno pot po slovenskem svetu, mile nam „Drobtinice!“ Dobivajo se po vseh slovenskih bukvarnicah po 1 gold. 10 kr. nov. dn. — Ko so nam prečastiti sedanji vrednik pisali, da letošnji tečaj je poslednji, ki so ga oni v red djali, ker po njih mislih na vsako stran najbolj kaže, da se, kakor drugi časniki, tudi ta letnik v mestu vrede, so nam ko skerben oče svojemu rejenčku sporočili poprositi gosp. pisatelje, ki podpirajo s svojimi spisi „Drobtinice“, naj za prihodnji tečaj namenjene sostavke pošljejo ali gosp. kanoniku Pikel-nu ali gosp. dr. Jož. Ulaga ali gospod špiritualu Fr. Kosarju v Marburg, kar s tem oklicom iz serca radi storimo, sklepaje ga s starašinovimi besedami: „Prijatli, Slovenci! vnovič podajmo si roké! pomagajmo si v vednostih in čednostih; tako nam hoče tudi dobri Bog pomagati!“

Domači koledar slovenski za navadno leto 1861. Spisal P. Hicinger, dekan postojnski; v Ljubljani založil Janez Giontini.

Spet so nam podarili neutrudljivi delavec na našem slovstvenem polji, prečastiti gosp. dekan Hicinger „Koledar“ za prihodnje novo leto, ki ga izdelujejo od konca do kraja sami. Rekli smo že druge leta, da je ta koledar pravi svetovavec v sto in sto rečéh, ki jih človek vsaki dan potrebuje in jih najde, naj so zvezdoznanske, zgodovinske in zemljopisne, gospodarske, opravilne, potne, dnarne in druge, v tem „Koledarji“ namesto da bi jih iskal in še težko najdel po raznih drugih bukvah. Vse to za take vsakdanje potrebe je nespremenjeno ostalo kakor je bilo v prejšnjih H. koledarjih. Podučni in zabavni del obsega mnogo novih in lepih drobtinic za poduk in kratek čas. Kakor druge leta je tudi letos natis in papir prav čeden tako, da „Domač Koledar“ se more na vsaki gospôski mizi odlikovati in se mu ni bati primere z drugim ptujim blagom. Veljá le 40 soldov.

Dopisi.

Na Dunaji 1. okt. — Znano Vam je že, kako je svetli škof djakovški, gosp. Strosmajer, ta velikodušni zagovornik narodov, zlasti manjših ali pa manj izobraženih, o vsaki priliki, sosebo pa 22. sept. pred zbranim državnim svetovavstvom z živo besedo visoki vladi priporočal Slovence, imenovaje jih preizversten národ, ki si je brez posebne pomoči svoj jezik kaj lepo olikal in je na vsako stran vreden višje podpore. *) Prepričani, da bo ta iz spoštovanih ust izgovorjena beseda našla radosten odglas v rodoljubnih sercih vseh poštenih Slovincov, šli so nekteri slovenski sinovi na Dunaji v imenu svojih rojakov poklonit se preslavnemu gospodu in zahvalit se mu iz vsega serca za toliko blagodušje. Prijazno jih je sprejel visoki dostojnik, rahlo pohvalil pridnost Slovincov na književnem polji, primerjaje jih bčelici, in omenivši, kako zgodovina od nekda postavlja Slovence v sosedstvo s Horvati, kako jih je v srednjem veku tolikrat strinjala osoda, in kako jih celó „pragmatična sankcija“ tako rekoč edini, ukazovaje, da vladar horvaški bode tudi vojvoda koroški, kranjski itd.; priporočal je, naj tudi sedanji čas v edinstvu iščemo vzajemne moči in sreče. — Mnogokrat so bile že

*) Ti prošnji je pristopil tudi grof Auersperg, kteri je pri drugi priliki slovensko deželo gledé zvestobe imenoval: slovenski Tirol. Pis.